Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (deseto prošireno vijeće)

11. prosinca 2024.*

„Arbitražna klauzula – Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava u vezi s projektom TTD.EU (‚European Quality Wines: Taste the Difference') – Informiranje i promotivne mjere za poljoprivredne proizvode na unutarnjem tržištu i u trećim zemljama – Suspenzija ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava – Sumnje na prijevaru u okviru kaznene istrage u vezi s drugim sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava – Ugovorna odgovornost"

U predmetu T-440/22,

Unione Italiana Vini Servizi Soc. coop. arl (UIV Servizi), sa sjedištem u Milanu (Italija), koji zastupaju B. Bonafini, D. Rovetta i V. Villante, odvjetnici,

tužitelj,

protiv

Europske izvršne agencije za istraživanje (REA), koju zastupaju S. Payan-Lagrou i V. Canetti, u svojstvu agenata, uz asistenciju D. Waelbroecka i A. Durona, odvjetnikâ,

tuženika,

OPĆI SUD (deseto prošireno vijeće),

u sastavu: O. Porchia (izvjestiteljica), predsjednica, M. Jaeger, L. Madise, P. Nihoul i S. Verschuur, suci,

tajnik: P. Cullen, administrator,

uzimajući u obzir pisani dio postupka,

nakon rasprave održane 6. ožujka 2024.,

uzimajući u obzir zahtjev za obustavu postupka REA-e od 10. rujna 2024.,

uzimajući u obzir odluku o ponovnom otvaranju usmenog dijela postupka,

uzimajući u obzir tužiteljeva očitovanja o zahtjevu za obustavu postupka koja je tužitelj podnio tajništvu Općeg suda 14. listopada 2024.,

* Jezik postupka: engleski

uzimajući u obzir odluke od 21. listopada 2024. da se o zahtjevu za obustavu postupka odluči zajedno s meritumom i da se zatvori usmeni dio postupka,

donosi sljedeću

Presudu

1 Svojom tužbom koja se temelji na članku 272. UFEU-a tužitelj Unione Italiana Vini Servizi Soc. coop. arl (UIV Servizi) zahtijeva, kao prvo, da se utvrdi nevaljanost REA-ine odluke o suspenziji sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava br. 874904 u vezi s projektom pod nazivom „European Quality Wines: Taste the Difference – TTD.EU”, sadržanog u REA-inu dopisu od 2. svibnja 2022. (u daljnjem tekstu: dopis o potvrdi suspenzije), kao drugo, da se naloži REA-i da ukine suspenziju Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU i, kao treće, da joj se naloži da mu isplati naknadu za imovinsku i neimovinsku štetu za koju tvrdi da je zbog toga pretrpio.

Okolnosti spora

2 Tužitelj je talijansko udruženje koje zastupa poduzetnike u talijanskom sektoru vina na europskoj i međunarodnoj razini od 1895. Pruža širok raspon usluga stručnjacima za vino, uključujući savjetodavne usluge u vezi s europskim financiranjem i projektima.

3 Tužitelj, u svojstvu koordinatora i korisnika, i španjolsko udruženje Organización Interprofesional del Vino de España (OIVE), u svojstvu korisnika, sklopili su 6. prosinca 2019. s Izvršnom agencijom za potrošače, zdravlje, poljoprivredu i hranu (Chafea) sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava br. 874904, čiji je predmet bilo ostvarenje projekta naslovljenog „European Quality Wines: Taste the Difference – TTD.EU”, čiji je cilj promicanje talijanskih i španjolskih vina na tržištima Kine i Sjedinjenih Američkih Država (u daljnjem tekstu: Sporazum o bespovratnim sredstvima TTD.EU). Od 1. travnja 2021. REA-i je povjerena zadaća provedbe mjera koje osigurava Chafea.

4 Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU podnesen je u okviru poziva na podnošenje prijedloga od 15. siječnja 2019. za subvencije za mjere informiranja i promocije u vezi s poljoprivrednim proizvodima koje se provode na unutarnjem tržištu i u trećim zemljama u skladu s Uredbom (EU) br. 1144/2014 Europskog parlamenta i Vijeća (SL 2019., C 18, str. 4.).

5 U skladu s člankom 3. Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU, on je trajao 36 mjeseci, počevši od 1. ožujka 2020.

6 Dopisom od 16. travnja 2020. OIVE je obavijestio tužitelja da želi okončati svoje sudjelovanje u Sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU od 1. ožujka 2020.

7 Dopisom od 29. svibnja 2020. tužitelj je od Chafee zatražio, s jedne strane, sastavljanje dodatka Sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU kako bi se utvrdilo da je OIVE raskinuo navedeni sporazum i, s druge strane, dodalo društvo Promotora d’Exportacions Catalanes SA (Prodeca) kao korisnik. Navedeni dodatak sklopljen je s Chafeom 6. srpnja 2020.

8 Između 24. travnja i 1. studenoga 2020. te između 18. siječnja i 22. svibnja 2021. projekt je suspendiran na temelju članka 35. Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU zbog pandemije bolesti COVID-19.

9 U veljači 2021. završen je tužiteljev odabir provedbenog tijela za projekt koji je predmet Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU, odgovornog za provedbu mjera kojima se nastoje postići ciljevi tog projekta. Društvu Ópera Business Dreams SLU dodijeljen je ugovor za provedbu aktivnosti tog projekta.

10 Tužitelj je 28. srpnja 2021. obavijestio REA-u na portalu za sudionike da je 27. svibnja 2021. Guardia di Finanza di Milano (Financijska policija u Milanu, Italija) provela reviziju u odnosu na njega na temelju naloga za pretragu i zapljenu koji je 24. svibnja 2021. izdao državni odvjetnik Talijanske Republike pri Tribunaleu di Milano (Sud u Milanu, Italija). Ta revizija provedena je u okviru kaznenog postupka pokrenutog na nacionalnoj razini protiv tužiteljeva glavnog izvršnog direktora, tužiteljeva financijskog direktora i tužiteljeva vanjskog savjetnika te društva Veronafiere SpA zbog sumnji na prijevaru (u daljnjem tekstu: kaznena istraga). Osim toga, ta revizija, koja se odnosi na sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava br. 826012, čiji je koordinator i korisnik tužitelj, odnosno sporazum „Native Grapes Academy – NGA” (u daljnjem tekstu: Sporazum o bespovratnim sredstvima NGA), usredotočila se na ugovorni odnos između Veronafierea i tužitelja te na supostojanje dvaju glavnih ugovora između tih dvaju društava.

11 Dana 6. kolovoza 2021. održan je sastanak putem videokonferencije (u daljnjem tekstu: videokonferencijski sastanak od 6. kolovoza 2021.) između tužitelja i osobe odgovorne za Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU u okviru REA-e, tijekom kojeg je tužitelj dostavio više informacija koje se odnose na kaznenu istragu. Tom je prilikom osoba odgovorna za Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU u REA-i, prema tužiteljevu mišljenju, primijetila da, s obzirom na to da se istraga u kaznenom postupku odnosila na zaseban sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava, odnosno na Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava NGA, ona nije smatrala potrebnim poduzeti mjeru u vezi s provedbom Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU, s čijim se izvršenjem moglo nastaviti kako je uobičajeno.

12 Nakon videokonferencijskog sastanka od 6. kolovoza 2021. REA je Europskom uredu za borbu protiv prijevara (OLAF) proslijedila informacije koje je dostavio tužitelj. Dopisom od 13. siječnja 2022. REA je obaviještena o činjenici da je 7. prosinca 2021. OLAF pokrenuo istragu o navodima o prijevari i drugim nepravilnostima u provedbi sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava koje su sklopili tužitelj, Veronafiere i drugi subjekti s Europskom unijom, uključujući Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU (u daljnjem tekstu: OLAF-ova istraga). Osim toga, u tom je dopisu navedeno da nijedna preventivna upravna mjera nije bila predviđena u fazi pokretanja istrage.

13 Ured europskog javnog tužitelja u Milanu je 27. siječnja 2022. od suca nadležnog za preliminarne istrage pri Tribunaleu di Milano (Sud u Milanu) zatražio šestomjesečno produljenje roka za kaznenu istragu.

14 Dopisom od 23. veljače 2022. [ref. Ares (2022)1381304] (u daljnjem tekstu: prethodni informativni dopis) REA je obavijestila tužitelja o svojoj namjeri da suspendira Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU na temelju članka 33.2. navedenog sporazuma. U tom je dopisu REA navela sljedeće:

„[N]a temelju primljenih informacija da je vaša organizacija predmet kaznene istrage u Italiji zbog sumnje na prijevaru, smatramo da se provedba [Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU] ne može nastaviti i da je treba suspendirati dok se situacija ne razjasni."

15 Tužitelj je 22. ožujka 2022. dostavio svoje primjedbe povodom prethodnog informativnog dopisa. Osobito je istaknuo da on kao pravna osoba nije bio uključen ni u jedan kazneni postupak i da se kaznena istraga koju navodi REA odnosila na dvoje njegovih zaposlenika.

16 REA je dopisom o potvrdi suspenzije potvrdila da želi suspendirati Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU od 8. svibnja 2022. te je odbila tužiteljeva očitovanja navodeći, među ostalim, da se suspenzija Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU temelji na članku 33.2.1. točki (a) tog sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava. Naime, prema REA-inu mišljenju, fizičke osobe koje su predmet kaznene istrage bile su ovlaštene zastupati tužitelja ili donositi odluke u njegovo ime, što je, u skladu s člankom 33.2.1 točkom (a) Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU, opravdalo suspenziju tog sporazuma. Osim toga, REA je u tom pogledu pojasnila da, iako je kaznena istraga još uvijek bila u tijeku i u to vrijeme nije bilo nikakvog dokaza o nepravilnostima ili prijevari, ona je mogla, kako bi zaštitila financijske interese Unije, suspendirati Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU u slučaju sumnji na prijevaru, kao što je to navedeno u toj odredbi.

17 Porukom elektroničke pošte od 6. svibnja 2022. tužitelj je zatražio sastanak s REA-om u Bruxellesu (Belgija) kako bi raspravio dopis o potvrdi suspenzije i pokušao postići mirno rješenje spora.

18 Dana 24. svibnja 2022., u okviru OLAF-ove istrage (vidjeti točku 12. ove presude), provedena je terenska provjera tužiteljevih prostorija u Italiji kako bi se provjerilo je li on počinio nepravilnosti u okviru projekata koje financira Unija, među kojima je i projekt koji je predmet Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU.

19 REA je 25. svibnja 2022. suspendirala rok plaćanja na temelju članka 31.1. točke (c) Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU zbog sumnje u prihvatljivost troškova prijavljenih u godišnjim financijskim izvještajima koja je zahtijevala dodatne provjere, preispitivanja, revizije ili istrage.

20 Porukom elektroničke pošte od 30. svibnja 2022. REA je odbila tužiteljev zahtjev za sastanak (vidjeti točku 17. ove presude) zbog činjenice da, s obzirom na to da je OLAF-ova istraga bila u tijeku, nije mogla raspravljati o konkretnim pitanjima u vezi sa suspenzijom Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU ili samom OLAF-ovom istragom.

21 Tužitelj je tužbom podnesenom 12. srpnja 2022. pokrenuo ovaj postupak.

Činjenični i postupovni elementi nastali nakon podnošenja tužbe

22 Ured europskog javnog tužitelja u Milanu je 12. srpnja 2022. od suca nadležnog za preliminarne istrage pri Tribunaleu di Verona (Sud u Veroni, Italija) zatražio preventivnu zapljenu iznosa od 2 085 810,96 eura protiv tužitelja. Dana 13. rujna 2022. sudac nadležan za preliminarne istrage pri

Tribunaleu di Verona (Sud u Veroni) prihvatio je taj zahtjev i naložio preventivnu zapljenu iznosa od 2 085 810,96 eura protiv tužitelja i, u slučaju da se pokaže da je zapljena tog iznosa nemoguća, zapljenu imovine koja pripada tužitelju u visini tog iznosa.

23 Dopisom od 23. rujna 2022. tužitelj je Tribunaleu di Verona (Sud u Veroni) podnio zahtjev za preispitivanje preventivne zapljene koju je naložio taj isti sud.

24 Dana 2. veljače 2023. državni odvjetnik Cortea dei conti (Revizorski sud, Italija) regije Lombardije (Italija) zatražio je blokadu tužiteljevih dobara i bankovnih računa kako bi se zaštitila sredstva Unije u okviru Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava NGA. Rješenjem br. 2/2023 od 13. veljače 2023. sudac Cortea dei conti (Revizorski sud) regije Lombardije odobrio je zapljenu u iznosu od 2,085 milijuna eura do potvrde ili izmjene naloga, nakon rasprave predviđene 16. ožujka 2023. Budući da je tužitelj platio navedeni iznos 23. veljače 2023., ukinut je nalog za zapljenu Cortea dei conti (Revizorski sud) regije Lombardije te je postupak okončan.

25 U odgovoru na mjeru upravljanja postupkom koju je predložio Opći sud stranke su na raspravi potvrdile da je OLAF-ova istraga zaključena 12. prosinca 2022. U tom su pogledu stranke također pojasnile da je na temelju zaključaka te istrage OLAF uputio REA-i financijske preporuke, čija provedba u pogledu Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU na dan rasprave nije dovela do provedbenih mjera.

26 REA je 10. rujna 2024. podnijela zahtjev za obustavu postupka u kojem je obavijestila Opći sud da je ukinuta suspenzija Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU. U okviru toga, REA je podnijela dopis od 13. svibnja 2024. kojim je obavijestila tužitelja o činjenici da se nakon analize zaključaka OLAF-ove istrage i nedavnih rezultata kaznene istrage suspenzija dotičnog sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava mogla ukinuti.

27 Nakon ponovnog otvaranja usmenog dijela postupka 14. listopada 2024., tužitelj je podnio svoja očitovanja o REA-inom zahtjevu za obustavu postupka. U tim se očitovanjima, potvrđujući da je ukinuta suspenzija Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU i da je njegova provedba nastavljena, on usprotivio navedenom zahtjevu za obustavu postupka iz raznih razloga.

28 Kao prvo, tužitelj ističe da je REA podnijela zahtjev za obustavu postupka prekasno i da bi ga se trebalo odbiti kao nedopušten.

29 Kao drugo, tužitelj tvrdi da, iako je REA „formalno” ukinula suspenziju Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU, ona je sad dio „tehničkih prepreka” njegovoj konkretnoj provedbi. Osim toga, u tom pogledu, tužitelj ističe da je to što je REA formalno „ponovno aktivirala” Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU priznanje nevaljanosti njene početne suspenzije, tim više što se, prema tužiteljevu mišljenju, cjelokupne okolnosti ovog predmeta od početka nisu promijenile.

30 Kao treće, tužitelj napominje da ga je umjesto podnošenja Općem sudu zahtjeva za obustavu postupka REA mogla kontaktirati kako bi raspravili o nastavku Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava i posljedicama po ovaj predmet. Djelujući bez prethodne obavijesti, REA je postupala u zloj vjeri.

31 Kao četvrto, tužitelj smatra da ima interes za to da Opći sud odluči o zahtjevu za naknadu štete i, prema tome, za odluku o pitanju je li početna suspenzija Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava bila zakonita. Utvrđenje Općeg suda da je suspenzija bila nezakonita samo po sebi predstavlja pravni interes i ključni oblik ponovne uspostave tužiteljeva ugleda na tržištu vina.

Zahtjevi stranaka

32 Tužitelj od Općeg suda u biti u posljednjoj verziji svojih podnesaka zahtijeva da:

– utvrdi nevaljanost odluke o suspenziji Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU sadržane u dopisu o potvrdi suspenzije;

– naloži REA-i da ukine suspenziju Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU;

– naloži REA-i da tužitelju isplati iznos od 500 000 eura na ime naknade štete;

– utvrdi da tužba zadržava predmet;

– naloži REA-i snošenje troškova.

33 REA od Općeg suda u biti u posljednjoj verziji svojih podnesaka zahtijeva da:

– utvrdi da se postupak po tužbi obustavlja;

– podredno odbaci tužbu kao djelomično nedopuštenu, a u preostalom dijelu je odbije kao neosnovanu;

– naloži tužitelju snošenje troškova.

Pravo

Arbitražna klauzula

34 Članak 41.2. prvi stavak Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU sadržava arbitražnu klauzulu u smislu članka 272. UFEU-a, kojom se Općem sudu i, povodom žalbe, Sudu dodjeljuje isključiva nadležnost za odlučivanje u svakom sporu o tumačenju, primjeni ili valjanosti navedenog sporazuma koji se ne može riješiti mirnim putem.

Mjerodavno pravo

35 Kada je pred njim pokrenut postupak u okviru arbitražne klauzule na temelju članka 272. UFEU-a, Opći sud mora odlučiti o sporu na temelju materijalnog prava koje se primjenjuje na ugovor (vidjeti, u tom pogledu, presudu od 18. prosinca 1986., Komisija/Zoubek, C-426/85, EU:C:1986:501, t. 4.).

36 U ovom slučaju, na temelju odredbe mjerodavnog prava unesene u članak 41.1. Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU, na ugovor se primjenjuje primjenjivo pravo Unije, koje je prema potrebi dopunjeno belgijskim pravom.

37 Iz toga slijedi, kao što su to stranke potvrdile na raspravi, da je Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU uređen relevantnim odredbama prava Unije, odnosno, među ostalim, UFEU-om i Uredbom (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL 2018., L 193, str. 1., u daljnjem tekstu: Financijska uredba).

38 Osim toga, treba pojasniti da kada institucije, tijela, uredi i agencije Unije izvršavaju ugovor, oni i dalje imaju obveze koje su im propisane na temelju Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja) i općih načela prava Unije (vidjeti u tom smislu presudu od 16. srpnja 2020., ADR Center/Komisija, C-584/17 P, EU:C:2020:576, t. 86.). Stoga, ako stranke u svojem ugovoru arbitražnom klauzulom odluče sudu Unije dodijeliti nadležnost za odlučivanje o sporovima u vezi s tim ugovorom, taj će sud biti nadležan, neovisno o primjenjivom pravu navedenom u tom ugovoru, za ispitivanje mogućih povreda Povelje i općih načela prava Unije (presuda od 16. srpnja 2020., Inclusion Alliance for Europe/Komisija, C-378/16 P, EU:C:2020:575, t. 81.).

39 Usto, kako bi se popunila praznina u ugovornim odredbama ili relevantnim odredbama prava Unije, Sporazum o bespovratnim sredstvima TTD.EU uređen je nacionalnim pravom određenim u sporazumu, odnosno, u ovom slučaju, belgijskim pravom.

40 Stoga je važno pojasniti pravila kojima se uređuje izvršenje i tumačenje ugovora u belgijskom pravu, kako je bilo na snazi prilikom sklapanja i provedbe Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU.

41 Članak 1134. belgijskog Građanskog zakonika u svojem prvom stavku propisuje da „zakonito sklopljeni ugovori imaju snagu zakona za one koji su ih sklopili”, a u svojem drugom stavku da se oni „mogu opozvati samo uzajamnom suglasnošću ili zbog razloga dopuštenih zakonom”.

42 Treći stavak članka 1134. belgijskog Građanskog zakonika među ostalim propisuje da se ugovori moraju izvršavati u dobroj vjeri. Članak 1135. tog zakonika propisuje da „ugovori obvezuju ne samo onime što je u njima navedeno, već i svim posljedicama koje pravičnost, običaji ili zakon pridaju obvezi prema njezinoj prirodi”.

43 Što se tiče tumačenja ugovora, članak 1156. belgijskog Građanskog zakonika određuje da treba „istražiti koja je bila zajednička namjera stranaka i koji se cilj želio postići, a ne ograničiti se na doslovno značenje izraza.”

44 Osim toga, u skladu s člankom 1157. belgijskog Građanskog zakonika, „ako je potencijalno dvosmislena, odredba se više mora shvatiti u smislu u kojem može imati određeni učinak”.

45 Naposljetku, u skladu s člankom 1161. belgijskog Građanskog zakonika, „[s]ve odredbe ugovora tumače se jedne s drugima, dajući svakoj smisao koji proizlazi iz cijelog akta” i, u skladu s člankom 1162. istog zakonika, kojim se utvrđuje načelo tumačenja *contra proferentem*, „[u] dvojbi se ugovor tumači protiv osobe koja je propisala obvezu i u korist onoga koji je obvezu preuzeo”.

Prvi dio tužbenog zahtjeva, kojim se od Općeg suda zahtijeva da utvrdi nevaljanost dopisa o potvrdi suspenzije Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU

46 U prilog tom prvom dijelu tužbenog zahtjeva tužitelj ističe četiri tužbena razloga, koji se temelje:

– prvi, na nezakonitosti potvrde o suspenziji i pogrešnoj primjeni članka 33.2.1. točke (a) Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU;

– drugi, na povredi načela proporcionalnosti;

– treći, na nezakonitosti potvrde o suspenziji i pogrešnoj primjeni članka 33.2.1. točke (b) Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU;

– četvrti, na nepoštovanju načela dobre uprave iz članka 41. Povelje i općih načela prava Unije – pravne sigurnosti, zaštite legitimnih očekivanja i proporcionalnosti te obveze obrazlaganja iz članka 296. drugog podstavka UFEU-a.

47 Prije ispitivanja navedenih tužbenih razloga, valja podsjetiti da sukladno ustaljenoj sudskoj praksi, tužiteljev pravni interes mora, s obzirom na predmet tužbe, postojati u fazi njezina podnošenja, inače će tužba biti nedopuštena. Taj predmet spora kao i pravni interes moraju postojati do proglašenja sudske odluke, pod prijetnjom obustave postupka, što pretpostavlja da tužba svojim ishodom može donijeti korist stranci koja ju je podnijela (vidjeti, u tom smislu, presudu od 7. lipnja 2007., Wunenburger/Komisija, C 362/05 P, EU:C:2007:322, t. 42. i navedenu sudsku praksu).

48 U ovom slučaju, ukidanje suspenzije Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU (vidjeti točku 26. ove presude) koje usto nije jednako kao povlačenje odluke o suspenziji tog sporazuma i njime se ne može obeštetiti tužitelja jer potonji svojom tužbom želi postići da Opći sud odluči o sporu između njega i REA-e u pogledu primjene Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava i utvrdi nezakonitost odluke o suspenziji navedenog sporazuma. Preciznije, budući da se sad izvršenje Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU nastavlja, tužba bi mogla biti od koristi tužitelju jer bi omogućila da se razjasni tumačenje članka 33.2.1 Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU i izbjegne ponavljanje navodne povrede u budućnosti.

49 Prema tome, valja odbiti zahtjev za obustavu postupka koji je podnijela REA u pogledu prvog dijela tužbenog zahtjeva.

50 Dakle, najprije valja zajedno ispitati prvi i treći tužbeni razlog, koji se temelje na nezakonitosti dopisa o potvrdi suspenzije, pogrešnoj primjeni članka 33.2.1. točke (a) Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU i neprimjeni članka 33.2.1. točke (b) istog sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava.

51 Prvim i trećim tužbenim razlogom tužitelj u biti prigovara REA-i da je povrijedila članak 33.2.1. točku (a) podtočku i. Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU jer, kao prvo, on kao pravna osoba nije bio uključen u kaznenu istragu koja se odnosila na dvoje njegovih zaposlenika, odnosno fizičke osobe, koje prema njegovu mišljenju nemaju ovlast odlučivanja. Kao drugo, s obzirom na činjenicu da se u trenutku suspenzije Sporazuma o bespovratnim sredstvima TTD.EU kaznena istraga još uvijek nalazila u preliminarnoj fazi, dvije fizičke osobe uključene u kaznenu istragu nisu se mogle kvalificirati kao „osobe osumnjičene da su počinile prijevaru" u smislu članka 33.2.1. točke (a) podtočke i. navedenog sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava. Kao treće, sumnje na prijevaru nisu se odnosile na Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU, nego na Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava NGA, tako da je REA trebala temeljiti suspenziju Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU na njegovu članku 33.2.1. točki (b), koji odgovara članku 202. stavku 2. Financijske uredbe, za koji, međutim, u ovom slučaju nisu ispunjeni uvjeti za primjenu.

52 Time je REA povrijedila načelo pretpostavke nedužnosti iz članka 48. stavka 1. Povelje te je počinila očitu pogrešku u ocjeni relevantnih činjenica. Također je povrijedila načelo dobre vjere prilikom provedbe Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU te obveze prethodnog obavještavanja i „upozorenja o rezultatima" belgijskog prava, što, osim toga, prema pravu Unije, predstavlja povredu načela zaštite legitimnih očekivanja i pravne sigurnosti. Naime, prema tužiteljevu mišljenju, na videokonferencijskom sastanku od 6. kolovoza 2021. REA mu je navela da kaznena istraga nema nikakav utjecaj na Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU koji se, prema REA-inu mišljenju, stoga može nastaviti bez poteškoća. Nadalje, REA je odlučila naglo i neobjašnjeno izmijeniti svoje stajalište a da o tome prethodno nije obavijestila tužitelja te mu je izravno proslijedila prethodni informativni dopis.

53 REA osporava tužiteljeve argumente.

54 Kao prvo, REA ističe da su dva tužiteljeva zaposlenika koji su predmet kaznene istrage, kao tužiteljev glavni izvršni direktor i financijski direktor, ovlašteni zastupati ili donositi odluke u njegovo ime i da članak 33.2.1. točka (a) Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU predviđa mogućnost suspenzije navedenog sporazuma zbog sumnji u bitne pogreške, nepravilnosti ili prijevaru u odnosu na fizičke osobe ovlaštene zastupati ili donositi odluke u ime korisnika. Iz toga proizlazi da sumnje u prijevaru u pogledu dvaju tužiteljevih zaposlenika opravdavaju suspenziju navedenog sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava. Osim toga, u tom pogledu REA pojašnjava da iz informacija koje se odnose na mišljenje o okončanju preliminarne faze kaznene istrage od 12. prosinca 2022. proizlazi da je tužitelj, kao pravna osoba, također bio uključen u kaznenu istragu.

55 Kao drugo, REA ističe da je, suprotno onomu što tvrdi tužitelj, poštovala pretpostavku nedužnosti zaposlenika protiv kojih se vodi kaznena istraga jer ih je u okviru te istrage smatrala „osumnjičenicima", a ne „optuženicima".

56 Naime, prema REA-inu mišljenju, s obzirom na talijansko kazneno postupovno pravo, valja razlikovati situaciju „osumnjičenika" i situaciju „optuženika". Na temelju članka 60. talijanskog Zakona o kaznenom postupku, osumnjičenik stječe status optuženika ako mu se pripisuje kazneno djelo u zahtjevu za upućivanje predmeta sudu, nakon što državno odvjetništvo okonča istražnu fazu. Međutim, u ovom slučaju tužiteljevi zaposlenici na koje se odnosi kaznena istraga nisu bili okrivljeni u trenutku pokretanja postupka suspenzije te ih se nije smatralo „optuženicima" u smislu članka 60. talijanskog Zakona o kaznenom postupku. REA naglašava da se u biti oslonila na činjenicu da su predmetni zaposlenici tužitelja, u svojstvu fizičkih osoba

ovlaštenih da zastupaju ili donose odluke u ime potonjeg, predmet kaznene istrage u Italiji i da su 7. srpnja 2021. bili službeno upisani u registar kaznenih djela kako bi smatrala da su ti zaposlenici osumnjičeni za prijevaru u smislu članka 33.2.1. točke (a) Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU i zbog toga suspendirala navedeni sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava.

57 Usto, REA tvrdi da je cilj članka 33.2.1. točke (a) Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU zaštititi financijske interese Unije omogućavanjem suspenzije sporazuma kojim se dodjeljuju bespovratna sredstva korisniku ako je on počinio prijevaru ili se u to sumnja. Tom se odredbom, koja se nalazi u svim standardnim sporazumima o bespovratnim sredstvima, provodi članak 131. stavak 3. Financijske uredbe. Svrha mjere suspenzije iz članka 33.2.1. točke (a) Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU bila bi ugrožena ako bi načelo pretpostavke nedužnosti zahtijevalo, kao što to tvrdi tužitelj, da se suspenzija može provesti tek nakon što kazneni sud optuženika proglasi krivim.

58 Osim toga, REA u odgovoru na repliku naglašava da tumačenje koje zastupa tužitelj, prema kojem projekt koji je predmet suspenzije može biti samo onaj u vezi s kojim su iznesene tvrdnje o nepravilnosti ili prijevari, nije potkrijepljeno ni primjenjivim pravilima ni sudskom praksom. Iako se kaznena istraga koja se temelji na sumnjama na prijevaru odnosila na Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava NGA, REA je smatrala da se sumnje mogu odnositi i na Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU.

59 Kao treće, REA ponavlja argument prema kojem, time što je suspendirala Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU, ona nije djelovala s obzirom na pogrešnu pretpostavku jer je utvrđeno da su dva tužiteljeva zaposlenika na koja se odnosi kaznena istraga bila osumnjičena za prijevaru s obzirom na talijansko kazneno pravo, kako u trenutku kada je poslala prethodni informativni dopis tako i u trenutku kada je poslala dopis o potvrdi suspenzije.

60 Kao četvrto, najprije, REA tvrdi da je primijenila Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU poštujući načelo dobre vjere zajamčeno člancima 1134. i 1156. belgijskog Građanskog zakonika. U tom pogledu REA ističe da je poštovala članak 33.2.2. Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU, koji određuje da, kada namjerava suspendirati provedbu sporazuma, mora korisnika službeno obavijestiti o svojoj namjeri i razlozima te ga pozvati da podnese svoja očitovanja u roku od 30 dana od obavijesti. REA naglašava da je ispunila svoje ugovorne obveze slanjem tužitelju prethodnog informativnog dopisa 23. veljače 2022., u kojem mu je obrazloženo navela svoju namjeru da raskine navedeni sporazum i pozvala ga da u određenom roku podnese svoja očitovanja.

61 Nadalje, REA dodaje da, iako je doista točno da ju je tužitelj u srpnju 2021. obavijestio o kaznenoj istrazi koja je u tijeku u Italiji u skladu sa svojom obvezom obavještavanja predviđenom u članku 12. Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU i da su osoba zadužena za Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU u okviru REA-e i tužitelj sudjelovali na videokonferencijskom sastanku, REA na tom sastanku nije zauzela službeno stajalište o posljedicama kaznene istrage.

62 U tom pogledu, s jedne strane, u odgovoru na repliku REA ističe da je namjeravala suspendirati Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU s obzirom na elemente istaknute tijekom kaznene istrage. REA pojašnjava da činjenica da je u trenutku prethodnog informativnog dopisa imala saznanja o OLAF-ovoj istrazi nije važna jer je ona dužna poštovati povjerljivost tih istraga i jer se u prethodnom informativnom dopisu ne upućuje na navedenu istragu i na nju se ne odnosi.

63 S druge strane, REA je na raspravi i u skladu s onim što je tvrdila u odgovoru na tužbu tvrdila da je upravo nakon što je obaviještena o pokretanju OLAF-ove istrage u siječnju 2022., koja je povećala sumnje u tužiteljeve prijevare, namjeravala suspendirati Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU.

64 Usto, REA tvrdi da, suprotno onomu što tvrdi tužitelj, on nije pretrpio tešku štetu zbog slanja prethodnog informativnog dopisa nekoliko mjeseci nakon videokonferencijskog sastanka od 6. kolovoza 2021. jer je tužitelj od slanja prethodnog informativnog dopisa 23. veljače 2022. do stupanja na snagu suspenzije 7. svibnja 2022. imao vremena pripremiti suspenziju i izraditi plan za ublažavanje posljedica.

65 Štoviše, što se tiče argumenta prema kojem je REA odbila sastati se s tužiteljem i ispitati to pitanje tijekom postupka suspenzije i nakon donošenja suspenzije, REA također podsjeća na to da se, suprotno onomu što ističe tužitelj, nije bila dužna sastati s njim nakon početka postupka suspenzije. Štoviše, REA nema pravo razgovarati s korisnikom sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava kada je u tijeku OLAF-ova istraga u vezi s tim korisnikom.

66 Kad je riječ o argumentu koji se temelji na navodnoj povredi načela zaštite legitimnih očekivanja i pravne sigurnosti, REA ističe nedopuštenost tog argumenta i, podredno, smatra da je, suprotno onomu što tvrdi tužitelj, poštovala navedena načela.

67 Naposljetku, što se tiče argumenta prema kojem se suspenzija Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU trebala temeljiti na članku 33.2.1. točki (b) navedenog sporazuma, koji odražava članak 202. stavak 2. Financijske uredbe i za koji, međutim, uvjeti za primjenu nisu bili ispunjeni, REA ističe da je taj argument bespredmetan jer je u ovom slučaju Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU bio suspendiran na temelju njegova članka 33.2.1. točke (a), koji odražava članak 131. Financijske uredbe.

68 Prvim i trećim tužbenim razlogom u biti se postavlja uvodno pitanje je li REA, kao što to tvrdi tužitelj, time što je donijela odluku o suspenziji Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU, povrijedila članak 33.2.1. točku (a) podtočku i. Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU.

69 Stoga valja tumačiti članak 33.2.1. Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU koji omogućuje REA-i da ga suspendira.

70 Člankom 33.2.1. Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU propisano je:

„Agencija može suspendirati provedbu djelovanja ili njegova dijela ako je:

(a) korisnik (ili fizička osoba koja je ovlaštena zastupati ga ili donositi odluke u njegovo ime) počinio ili je osumnjičen da je počinio:
   i) bitne pogreške, nepravilnosti, prijevaru ili
   ii) ozbiljnu povredu obveza koje proizlaze iz ovog sporazuma ili tijekom postupka dodjele (uključujući nepravilno provođenje postupka, podnošenje lažnih informacija, izostanak dostave potrebnih podataka, kršenje etičkih načela) ili

(b) korisnik (ili bilo koja fizička osoba koja je ovlaštena zastupati ga ili donositi odluke u njegovo ime) počinio – u okviru drugih bespovratnih sredstava [Unije] ili Euratoma koja su mu dodijeljena pod sličnim uvjetima – pogreške, nepravilnosti, prijevaru ili ozbiljno kršenje obveza, sustavnih ili opetovanih, koje imaju značajan utjecaj na ova bespovratna sredstva (proširenje utvrđenja u okviru drugih bespovratnih sredstava na ova bespovratna sredstva – vidjeti članak 17.5.2.).”

71 U ovom slučaju valja utvrditi da je o suspenziji Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU REA odlučila primjenom njegova članka 33.2.1. točke (a) podtočke i. zbog činjenice da su tužiteljevi glavni izvršni direktor i financijski direktor bili predmet kaznene istrage zbog sumnji u prijevaru u vezi s izvršenjem sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava koji nije Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU, odnosno Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava NGA.

72 Kao prvo, iz teksta članka 33.2.1. točke (a) Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU proizlazi da REA može suspendirati provedbu tog sporazuma, među ostalim, zbog sumnji u prijevaru u pogledu društva korisnika navedenog sporazuma i „svake fizičke osobe koja ga je ovlaštena zastupati ili donositi odluke u njezino ime”. Iz toga proizlazi, kao što to pravilno ističe REA, da sumnje na prijevaru u pogledu tužiteljeva glavnog izvršnog direktora i financijskog direktora u načelu mogu opravdati suspenziju Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU jer su glavni izvršni direktor i financijski direktor, kao u ovom slučaju, ovlašteni zastupati tužitelja ili donositi odluke u njegovo ime.

73 Naime, unatoč tužiteljevim pokušajima da se njegovog glavnog izvršnog direktora i njegovog financijskog direktora prikaže jednostavnim zaposlenicima bez ovlasti odlučivanja, iz spisa proizlazi da je tužiteljev financijski direktor taj koji je potpisao kako Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU tako i Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava NGA u njegovo ime te je tužiteljev glavni izvršni direktor potpisao, u ime tužitelja, dopis o prethodnoj dodjeli od 19. ožujka 2021. kojim je društvu Ópera Business Dreams dodijeljen ugovor za provedbu mjera povezanih sa Sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU.

74 Kao drugo, iz teksta članka 33.2.1. točke (a) podtočke i. Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU proizlazi da je dovoljno da je korisnik (ili svaka fizička osoba koja je ovlaštena zastupati ga ili donositi odluke u njegovo ime) počinio ili da „se sumnja da je počinio” bitnu pogrešku, nepravilnost ili prijevaru kako bi se sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava mogao suspendirati. Iz toga slijedi da se samo postojanje prijevare ili dokaza o toj prijevari ne zahtijeva kako bi REA mogla suspendirati Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU (vidjeti u tom smislu presudu od 12. prosinca 2013., ANKO/Komisija, T-118/12, neobjavljenu, EU:T:2013:641, t. 46.).

75 Međutim, u ovom slučaju valja utvrditi je li REA mogla tužiteljevog glavnog izvršnog direktora i financijskog direktora kvalificirati kao „osobe osumnjičene da su počinile prijevaru” u smislu članka 33.2.1. točke (a) podtočke i. Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU zato što su bili predmet kaznene istrage, uzimajući u obzir osobito činjenicu da se u ovom slučaju, u trenutku slanja dopisa o potvrdi suspenzije, kaznena istraga još uvijek nalazila u preliminarnoj fazi.

76 U tom pogledu tužitelj ističe da je REA, kako bi protumačila pojam „osoba osumnjičena za prijevaru” u smislu članka 33.2.1. točke (a) podtočke i. Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU, trebala uzeti u obzir način na koji se taj pojam primjenjivao u talijanskom kaznenom pravu i stoga zaključiti da se predmetne osobe zbog kaznene istrage ne mogu smatrati

„osumnjičenicima” prema talijanskom pravu. Naime, prema tužiteljevu mišljenju, s obzirom na to da je kaznena istraga preliminarna te je i dalje u tijeku i da još nije zaključena odlukom kojom se predmet upućuje nadležnom sudu radi istrage, REA nije mogla predmetne osobe kvalificirati kao osobe osumnjičene da su počinile prijevaru. U tom pogledu tužitelj naglašava da se prema članku 60. talijanskog Zakona o kaznenom postupku dotična osoba može službeno smatrati „optuženikom” i stoga „osumnjičenom da je počinila prijevaru” tek nakon što je Ured državnog odvjetnika zaključio preliminarnu istragu i odlučio zatražiti podizanje optužnice.

77 U tom pogledu valja istaknuti da se članak 33.2.1. točka (a) podtočka i. Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU općenito odnosi na sumnje da je počinila „značajne pogreške, nepravilnosti ili prijevaru” a da pritom ne navodi podrijetlo ili izvor takvih sumnji. Stoga postojanje kaznene istrage koja se temelji na sumnjama na prijevaru, koja se vodi protiv dviju fizičkih osoba ovlaštenih da zastupaju tužitelja ili donose odluke u njegovo ime, može predstavljati izvor „sumnji na prijevaru” u smislu članka 33.2.1. točke (a) podtočke i. Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU.

78 Osim toga, bez odlučivanja o relevantnosti i dosegu članka 60. talijanskog Zakona o kaznenom postupku radi tumačenja odredbi Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU, ta se tvrdnja ne može dovesti u pitanje činjenicom da se u trenutku suspenzije Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU navedena kaznena istraga nalazila, u skladu s tumačenjem talijanskog kaznenog prava na koje se poziva tužitelj, u preliminarnoj fazi.

79 Nakon što je to pojašnjeno, valja utvrditi je li u ovom slučaju REA mogla suspendirati Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU na temelju njegova članka 33.2.1. točke (a) podtočke i. unatoč činjenici da sumnje u prijevaru tužiteljeva glavnog izvršnog direktora i financijskog direktora proizlaze iz kaznene istrage koja se odnosila na sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava različit od Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU, odnosno Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava NGA.

80 U tom pogledu, stranke se ne slažu u pogledu tumačenja članka 33.2.1. Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU i osobito u pogledu razlike između točke (a) i točke (b) tog članka.

81 Naime, kad je o tome upitana na raspravi, REA je u biti tvrdila da, iako članak 33.2.1. točka (b) Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU opravdava suspenziju Sporazuma TTD.EU kad se utvrdi da je prijevara bila „počinjena” u okviru drugih sporazuma, članak 33.2.1. točka (a) podtočka (i) dopušta mogućnost suspenzije Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU ako postoje puke „sumnje na prijevaru”. Usto, prema mišljenju REA-e, s obzirom na to da tekst članka 33.2.1. točke (a) podtočke i. Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU ne sadržava nikakvo upućivanje na taj sporazum, sumnje u prijevaru koje se odnose na provedbu drugih sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava mogle bi se kvalificirati kao sumnje na prijevaru koje mogu valjano opravdati suspenziju Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU u smislu te odredbe. Naime, da je autor tog sporazuma želio ograničiti mogućnost njegove suspenzije samo na slučajeve sumnje na prijevaru povezane sa Sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU, pojasnio bi to, kao što je to učinio u članku 33.2.1. točki (a) podtočki ii. tog sporazuma.

82 S druge strane, prema tužiteljevu mišljenju, članak 33.2.1. Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU treba tumačiti na način da točka (a) opravdava suspenziju Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU samo zbog sumnji u prijevaru povezanu s provedbom tog istog sporazuma, dok točka (b) priznaje da se Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU

može suspendirati u slučaju da je počinjena prijevara u okviru drugih sporazuma. Osim toga, u tom pogledu ističe da, ako bi tumačenje koje zagovara REA bilo valjano, ne bi bilo razlike između točke (a) i točke (b) članka 33.2.1. Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU.

83 U tom pogledu, kad je riječ o tumačenju članka 33.2.1. Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU, valja podsjetiti na to da, u skladu s člankom 1156. belgijskog Građanskog zakonika, prilikom tumačenja sporazuma valja „istražiti koja je bila zajednička namjera stranaka, a ne ograničiti se na doslovno značenje izraza”.

84 Osim toga, valja naglasiti da, u skladu s člankom 33.2.1. točkom (a) Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU, REA može suspendirati taj sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava ako je korisnik „počinio” prijevaru i ako je korisnik „osumnjičen da je počinio” prijevaru.

85 Točno je, kao što primjećuje REA, da tekst članka 33.2.1. točke (a) podtočke i. Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU ne sadržava nikakvo upućivanje na taj sporazum, tako da bi sumnje u prijevaru koje se odnose na izvršenje drugog sporazuma mogle opravdati suspenziju Sporazuma TTD.EU.

86 Međutim, valja naglasiti, s jedne strane, da članak 33.2.1. točka (a) podtočka ii. Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU sadržava upućivanje na taj sporazum i, s druge strane, da u skladu s člankom 33.2.1. točkom (b) REA može suspendirati Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU ako je njegov korisnik „počinio prijevaru u okviru drugih bespovratnih sredstava [Unije] ili Euratoma koja su joj dodijeljena pod sličnim uvjetima”.

87 Stoga, u skladu s člankom 1161. belgijskog Građanskog zakonika, u skladu s kojim „[s]ve odredbe ugovora tumače se jedne s drugima, dajući svakoj smisao koji proizlazi iz cijelog akta”, na temelju cjelokupnog tumačenja članka 33.2.1. točke (a) podtočaka i. i ii. Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU i članka 33.2.1. točke (b) istog sporazuma može se izvesti zaključak prema kojem članak 33.2.1. točka (a) podtočka i. tog sporazuma opravdava suspenziju Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU ako je korisnik (ili bilo koja fizička osoba koja je ovlaštena zastupati ga ili donositi odluke u njegovo ime) počinio ili se sumnja da je počinio prijevaru u okviru provedbe tog sporazuma. Nasuprot tomu, članak 33.2.1. točka (b) omogućuje suspenziju Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU ako je korisnik (ili bilo koja fizička osoba koja je ovlaštena zastupati ga ili donositi odluke u njegovo ime) počinio prijevaru u provedbi drugog sporazuma, pod uvjetom da se dokaže da navedena prijevara ima znatan utjecaj na Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU.

88 U tom pogledu, s jedne strane, valja istaknuti da, u skladu s člankom 1157. belgijskog Građanskog zakonika (vidjeti točku 44. ove presude), takvo tumačenje omogućuje priznavanje korisnog učinka članku 33.2.1. točki (b) Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU.

89 Naime, kao što to tužitelj pravilno ističe, tumačenje članka 33.2.1. točke (a) podtočke i. Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU, kako ga je predložila REA (vidjeti točku 81. ove presude), lišilo bi smisla odredbu predviđenu u članku 33.2.1. točki (b) istog sporazuma s obzirom na to da bi slučaj suspenzije sporazuma TTD.EU zbog prijevare počinjene u drugom sporazumu o dodjeli bespovratnih sredstava mogao – u skladu s REA-inim tumačenjem – već biti predviđen na temelju članka 33.2.1. točke (a), tako da nije bilo potrebno predvidjeti točku (b) te odredbe.

90 S druge strane, to je tumačenje u skladu s načelom tumačenja *contra proferentem* iz članka 1162. belgijskog Građanskog zakonika, prema kojem „u dvojbi se ugovor tumači protiv osobe koja je propisala obvezu i u korist onoga koji je obvezu preuzeo”. Slijedom toga, članak 33.2.1. točku (a) Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU treba tumačiti protiv REA-e, koja ga je propisala, i u korist tužitelja, koji ga je preuzeo.

91 Stoga valja utvrditi da se puke sumnje u prijevaru u vezi s izvršenjem sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava koji nije Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU u kojem je tužitelj sudjelovao ne mogu kvalificirati kao sumnje u prijevaru u smislu članka 33.2.1. točke (a) podtočke i. Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU kojima se može opravdati suspenzija tog sporazuma.

92 Osim toga, kao što je to istaknuto u točki 87. ove presude, prijevara koja se odnosi na izvršenje sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava koji nije Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU mogla je opravdati suspenziju tog sporazuma ako su ispunjeni uvjeti predviđeni u njegovu članku 33.2.1. točki (b), odnosno počinjenje prijevare koja ima značajan utjecaj na Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU, što ovdje nije bio slučaj. Naime, budući da REA nije temeljila odluku o suspenziji Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU na njegovu članku 33.2.1. točki (b) zato što nije bilo utvrđeno počinjenje prijevare, ona nije ispitala je li drugi uvjet u ovom slučaju bio ispunjen, odnosno je li ta prijevara imala značajan utjecaj na Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU.

93 Drugi argumenti koje je REA iznijela ne mogu dovesti u pitanje taj zaključak.

94 Kao prvo, što se tiče argumenta prema kojem je REA u biti odlučila suspendirati Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU nakon što je bila obaviještena o pokretanju OLAF-ove istrage, koja se odnosila na određeni broj sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava koje je potpisao tužitelj, uključujući Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU, najprije valja istaknuti da tom argumentu proturječi činjenica koju je sama REA priznala u odgovoru na repliku (vidjeti točku 62. ove presude), da prethodni informativni dopis i dopis o potvrdi suspenzije opravdavaju suspenziju Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU samo zbog kaznene istrage pokrenute protiv tužiteljeva glavnog izvršnog direktora i financijskog direktora. U oba dokumenta uopće se ne upućuje na OLAF-ovu istragu.

95 Osim toga, u tom pogledu valja naglasiti da se obaviješću od 13. siječnja 2022., kojom je OLAF obavijestio REA-u o pokretanju svoje istrage, ne predviđa suspenzija Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU kao preventivna upravna mjera (vidjeti točku 12. ove presude).

96 Stoga na temelju elemenata spisa (vidjeti točku 94. ove presude) može se zaključiti da je suspenzija Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU bila motivirana samo kaznenom istragom u vezi sa sumnjama na prijevaru u provedbi Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava NGA.

97 Točno je da je REA, poput svih institucija, tijela, ureda i agencija Unije, dužna, u skladu s člankom 10. stavkom 3. Uredbe (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi OLAF i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL 2013., L 248, str. 1.), osigurati poštovanje povjerljivosti istraga koje provodi OLAF.

98 Međutim, iz sudske prakse proizlazi da pravilo o povjerljivosti OLAF-ovih istraga, propisano člankom 10. stavkom 3. Uredbe br. 883/2013, treba tumačiti u njegovu kontekstu i osobito s obzirom na uvodnu izjavu 12. te uredbe, kojom se određuje da se OLAF-ove istrage moraju provoditi uz puno poštovanje temeljnih sloboda (vidjeti u tom smislu presudu od 6. lipnja 2019., Dalli/Komisija, T-399/17, neobjavljenu, EU:T:2019:384, t. 169.).

99 Međutim, u tom pogledu valja podsjetiti na to da, u skladu s člankom 33.2.2. Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU, „[p]rije obustave provedbe [Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU] Agencija službeno obavješćuje koordinatora ili predmetnog korisnika o svojoj namjeri da suspendira provedbu i o svojim razlozima te ga poziva da podnese svoja očitovanja u roku od 30 dana od primitka obavijesti”.

100 Stoga, iako je na temelju članka 10. stavka 3. Uredbe br. 883/2013 REA imala obvezu osigurati poštovanje povjerljivosti OLAF-ove istrage, ona je također bila dužna, u skladu s člankom 33.2.2. Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU, poštovati obvezu obrazlaganja odluke o suspenziji navedenog sporazuma kako bi se tužitelju omogućilo da se brani.

101 Stoga u tom kontekstu i uzimajući u obzir elemente spisa (vidjeti točku 94. ove presude), obveza povjerljivosti s obzirom na OLAF-ovu istragu, koju je, osim toga, REA općenito navela nakon podnošenja tužbe, ne može biti uvjerljiva u pogledu činjenice da je obustava Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU bila obrazložena sumnjama u prijevaru u vezi s izvršenjem tog istog sporazuma, a ne Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava NGA.

102 Kao drugo, što se tiče argumenta prema kojem je REA, time što je suspendirala Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU, postupala oprezno kako bi zaštitila financijske interese Unije, valja istaknuti da obveza koju ima REA kao agencija na temelju članka 317. UFEU-a dobrog financijskog upravljanja sredstvima Unije (vidjeti u tom smislu presudu od 21. veljače 2024., Greenspider/Eismea, T-733/21, neobjavljenu, EU:T:2024:104, t. 39.), ne može je ovlastiti da suspendira Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU protivno njegovu članku 33.2.1. točki (a) podtočki i.

103 Stoga valja smatrati da je REA, time što je odlučila suspendirati Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU zbog činjenice da su tužiteljevi glavni izvršni direktor i financijski direktor, odnosno dvije fizičke osobe ovlaštene zastupati ili donositi odluke u ime tužitelja, bili osumnjičeni za prijevaru u okviru sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava koji nije Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU, povrijedila članak 33.2.1. točku (a) podtočku i. Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU.

104 Stoga, s obzirom na sve prethodno navedeno, valja prihvatiti prvi i treći tužbeni razlog istaknut u prilog prvom dijelu tužbenog zahtjeva, pri čemu nije potrebno odlučiti o drugim argumentima koje je tužitelj iznio u prilog tim tužbenim razlozima ni o drugim tužbenim razlozima istaknutima u prilog tom dijelu tužbenog zahtjeva.

Drugi dio tužbenog zahtjeva, kojim se od Općeg suda traži da REA-i naloži da ukine suspenziju Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU

105 Što se tiče drugog dijela tužbenog razloga, valja podsjetiti da je REA dopisom od 10. rujna 2024. obavijestila Opći sud da je ukinuta suspenzija Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU i da je s tužiteljem ugovorila nastavak njegove provedbe, što je tužitelj potvrdio dopisom od 14. listopada 2024. (vidjeti t. 26. i 27. ove presude). Prema tome, postupak se obustavlja glede drugog dijela tužbenog zahtjeva.

106 Treći dio tužbenog zahtjeva, kojim se traži da se REA-i naloži da tužitelju isplati iznos od 500 000 eura na ime naknade štete

107 Tužitelj smatra da je pretrpio tešku gospodarsku štetu zbog suspenzije Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU i od REA-e zahtijeva naknadu štete u visini od 500 000 eura, iznosu koji se, prema njegovu mišljenju, može pobliže odrediti tijekom postupka.

108 Tužitelj na temelju izvješća stručnjaka kojeg je angažirao (u daljnjem tekstu: izvješće ugovornog stručnjaka) ističe da bi suspenzija Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU mogla imati negativan gospodarski učinak na njegovo izvršenje, u slučaju da se on nastavi. Naime, prema tužiteljevu mišljenju, iako ciljevi i proračun Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU ostaju nepromijenjeni, međunarodni gospodarski i geopolitički kontekst, koji osobito obilježavaju povećanje cijena sirovina i energije te poteškoće u prometu i logistici, vjerojatno će dovesti do revizije ponuda koje je on dobio u siječnju 2022. za sajmove, radionice, konferencije i druga događanja, što bi ga obvezalo na znatno smanjeno izvršavanje aktivnosti u odnosu na prvotno predviđene, odustajanje od provedbe određenih aktivnosti i, naposljetku, odustajanje od provedbe cijelog Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU.

109 Osim toga, nakon što je naglasio da je profesionalni subjekt koji je priznat u području vina, kako na nacionalnoj tako i na svjetskoj razini te na razini Unije, tužitelj ističe da neopravdana suspenzija Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU nanosi štetu njegovu ugledu i ugledu u pogledu komercijalne pouzdanosti, vjerodostojnosti, pravednosti i dobre vjere u njegovim odnosima s partnerima.

110 Osim toga, tužitelj smatra da je pretrpljena šteta izvjesna s obzirom na to da je procjena negativnih posljedica koje mogu proizaći iz suspenzije Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU detaljno opisana u tužbi.

111 Usto, suprotno onomu što tvrdi REA, tužitelj smatra da postoji uzročna veza između pretrpljene štete i REA-ina postupanja s obzirom na to da bez suspenzije Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU nije pretrpio nikakvu štetu.

112 Na početku treba naglasiti da iako je sigurno ukinuta suspenzija Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU (vidjeti točku 26. ove presude), nastavak njegova izvršenja tužitelju ne omogućuje da ishodi rezultat koji bi bio jednak onome koji je želio ostvariti podnošenjem zahtjeva za naknadu štete čiji je cilj bio naknada štete za koju smatra da je pretrpio zbog suspenzije navedenog sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava.

113 Dakle, valja još odlučiti o tužiteljevu zahtjevu za naknadu štete.

114 Uvodno valja istaknuti da je tužiteljev zahtjev za naknadu štete isključivo ugovorne prirode.

115 Stoga valja podsjetiti na to da je, u skladu s člankom 340. prvim stavkom UFEU-a, ugovorna odgovornost Unije uređena pravom koje se primjenjuje na predmetni ugovor, koje je u ovom slučaju, kao što je to već utvrđeno u točki 36. ove presude, primjenjivo pravo Unije koje je, prema potrebi, dopunjeno belgijskim pravom.

116 Iz toga slijedi, kao što je to istaknuto u točkama 37. i 38. ove presude, da je Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU uređen relevantnim odredbama prava Unije, odnosno, u ovom slučaju, UFEU-om, Poveljom i Financijskom uredbom te, kako bi se popunila praznina u ugovornim odredbama ili relevantnim odredbama prava Unije, nacionalnim pravom određenim u sporazumu, odnosno, u ovom slučaju, belgijskim pravom.

117 Stoga u tom kontekstu, u nedostatku relevantnih odredbi prava Unije, valja podsjetiti na uvjete nastanka ugovorne odgovornosti u belgijskom pravu koje je bilo na snazi u vrijeme sklapanja i izvršenja Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU.

118 Kao prvo, članak 1142. belgijskog Građanskog zakonika, koji je uvršten u Glavu III. Knjige III., pod naslovom „Ugovori ili ugovorne obveze općenito”, određuje da „[s]vaka obveza koja se sastoji od činjenja ili nečinjenja u slučaju dužnikova neispunjenja ima za posljedicu obvezu naknade štete”.

119 Kao drugo, u skladu s člankom 1147. belgijskog Građanskog zakonika, „[d]užniku se, ako je to potrebno, nalažu isplate naknade štete bilo zbog neispunjenja obveze bilo zbog zakašnjenja u ispunjenju uvijek kad ne može opravdati da je zbog neispunjenja došlo zbog vanjskog događaja koji mu se ne može pripisati te da s njegove strane nije bilo nikakve zle vjere“.

120 Iz tih odredbi proizlazi da je prema belgijskom Građanskom zakoniku činjenica na kojoj se temelji ugovorna odgovornost potpuno ili djelomično neizvršenje ugovora koje se može pripisati jednom od suugovaratelja. Kako bi ostvario naknadu štete pretrpljene zbog neizvršenja ugovora, neovisno o tome je li riječ o imovinskom karakteru, na podnositelju zahtjeva za naknadu štete je da dokaže postojanje uzročne veze između neispunjenja ugovornih obveza i nastale štete (vidjeti presudu od 4. svibnja 2017., Meta Group/Komisija, T-744/14, neobjavljenu, EU:T:2017:304, t. 270. i navedenu sudsku praksu).

121 Kao što to naglašava REA, a da joj tužitelj usto ne proturječi, u tom okviru moraju biti ispunjena tri uvjeta kako bi se nadoknadila šteta koja proizlazi iz ugovora, odnosno neizvršenje ugovora, šteta i uzročna veza između neizvršenja i štete (vidjeti presudu od 4. svibnja 2017., Meta Group/Komisija, T-744/14, neobjavljenu, EU:T:2017:304, t. 271. i navedenu sudsku praksu).

122 Što se tiče prvog uvjeta, valja utvrditi da je, kao što to proizlazi iz ispitivanja prvog dijela tužbenog zahtjeva, REA odlučila suspendirati Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU protivno njegovu članku 33.2.1. točki (a) podtočki i.

123 Stoga, budući da su tri uvjeta navedena u točki 121. ove presude kumulativna (presuda od 11. lipnja 2015., EMA/Komisija, C-100/14 P, neobjavljena, EU:C:2015:382, t. 100.), valja ispitati jesu li ispunjeni drugi uvjeti navedeni u točki 121. ove presude.

124 Što se tiče drugog uvjeta, tužitelj zahtijeva naknadu imovinske i neimovinske štete.

125 Konkretno, što se tiče imovinske štete, tužitelj zahtijeva naknadu negativnih gospodarskih posljedica koje, prema njegovu mišljenju, proizlaze iz suspenzije Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU (vidjeti točku 107. ove presude).

126 Međutim, iako je doista vjerojatno da je nakon suspenzije Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU tužitelj vjerojatno morao suspendirati ili otkazati određene sajmove, radionice, konferencije i druga događanja, planirane u svrhu provedbe Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU, on ne dokazuje da je imovinska šteta koju navodi stvarno nastala u ovom slučaju.

127 U tom pogledu valja naglasiti da je tužitelj podnio izvješće ugovornog stručnjaka sastavljeno 7. srpnja 2022.

128 Međutim, u izvješću ugovornog stručnjaka navodi se da se na dan njegova sastavljanja „nisu ostvarili ni stvarni gubitak ni gubitak predujma: primjerice, nijedan predujam nije plaćen […], nikakva novčana kazna nije plaćena niti je isplaćen ijedan predujam.” Zbog tog razloga u izvješću ugovornog stručnjaka samo se navode „potencijalni gospodarski, financijski, imovinski i neimovinski rizici s kojima bi se tužitelj mogao suočiti nakon suspenzije”.

129 Tako se u izvješću ugovornog stručnjaka kao primjer ističe da se Prodeca, španjolski korisnik, „našao u situaciji da se mora odreći sudjelovanja u salonu za hranu i pića (China Food & Drinks Fair) u Chengduu u Kini, prvotno predviđenom u ožujku, a zatim odgođenom za travanj, a nakon toga odgođenom za srpanj – kolovoz 2022.”, iako je „već potvrdio događaj početkom veljače 2022. te je organizatoru događaja isplatio predujam od 33 500 eura za rezervaciju područja na kojem će se postaviti štand od 85 kvadratnih metara”. Međutim, iako je točno da tužitelj podnosi nacrt ponude kako bi dokazao da je predujam od 33 500 eura trebao biti plaćen za rezervaciju područja na kojem će se postaviti štand od 85 kvadratnih metara, on ne podnosi nikakav dokaz kojim bi dokazao da je taj iznos stvarno plaćen.

130 Osim toga, u izvješću ugovornog stručnjaka navodi se cijeli niz predviđenih profesionalnih sajmova, koji su naknadno otkazani ili odgođeni. Međutim, što se tiče osobito manifestacije pod nazivom „ProWine Shangai”, u izvješću ugovornog stručnjaka samo se pruža procjena potencijalnih troškova a da se pritom ne dostavljaju dokumenti kojima se dokazuje da su navedeni troškovi stvarno nastali. Isto tako, dokaz isključivo indikativnih troškova procijenjenih za tužiteljevo sudjelovanje u drugim otkazanim događajima navedenima u izvješću ovlaštenog stručnjaka kao što su „WineTo Asia Shenzhen”, „Bellavita Chicago Expo”, „Summer Fancy Food edition” i „Texom in Dallas” podnesen je putem brošura ili rasporeda aktivnosti koje ne sadržavaju račune kojima se dokazuje da su navedeni troškovi stvarno nastali.

131 Naposljetku, što se tiče popisa radionica, događaja u području elektroničke trgovine među poduzećima, seminara, osposobljavanja i budućih profesionalnih sajmova koji se nalaze u izvješću ugovornog stručnjaka, valja primijetiti da se radi samo o popisu događaja, među kojima je, osim toga, određen broj događaja održan prije datuma na koji je suspenzija počela proizvoditi učinke, a koji nije popraćen čak ni indikativnom procjenom troškova.

132 Osim toga, upitan o tome na raspravi, nakon što je pojasnio da imovinsku štetu na koju se poziva treba smatrati trenutačnom i već nastalom štetom, tužitelj nije mogao navesti koji dokumenti iz spisa omogućuju dokazivanje navodne imovinske štete i, osobito, troškova koje je navodno morao snositi zbog suspenzije Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU.

133 Stoga valja utvrditi da tužitelj nije dokazao da je imovinska šteta koju je navodno pretrpio zbog suspenzije Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU stvarno nastala u trenutku podnošenja tužbe. Kao što to ističe REA, on svoje tvrdnje temelji na pukim predviđanjima, što je, osim toga, potvrđeno činjenicom da tužitelj točno ne pojašnjava iznos imovinske štete za koju traži naknadu.

134 Što se tiče neimovinske štete, tužitelj zahtijeva naknadu navodnih negativnih posljedica po njegov ugled i imidž koje, prema njegovu mišljenju, proizlaze iz suspenzije Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU. Međutim, ne podnosi nikakav dokaz kojim bi potkrijepio takvu štetu.

135 Naposljetku i podredno, što se tiče trećeg uvjeta koji se odnosi na postojanje ugovorne odgovornosti, valja utvrditi da tužitelj nije sa sigurnošću dokazao uzročnu vezu između postupanja koje se stavlja na teret REA-i i navodno pretrpljene štete.

136 Naime, što se tiče imovinske štete na koju se poziva, čak i pod pretpostavkom da je takva šteta dokazana (vidjeti točku 133. ove presude), iz izvješća ugovornog stručnjaka proizlazi da se „zbog pandemije bolesti COVID-19 i obustave aktivnosti koja je iz toga proizišla program od svojeg osnivanja morao neprestano suočavati s novim tržišnim potrebama i objektivnim poteškoćama u provedbi aktivnosti zbog kontinuirane potrebe otkazivanja i odgađanja događaja”. Stoga se ne može isključiti da je barem dio dodatnih troškova za koje tužitelj tvrdi da ih mora snositi zbog suspenzije Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU u stvarnosti povezan s pandemijom bolesti COVID-19.

137 Kada je riječ o neimovinskoj šteti, pod pretpostavkom da je takva šteta utvrđena (vidjeti točku 134. ove presude), ne može se isključiti da bi ona mogla biti povezana s kaznenom istragom, a ne sa suspenzijom Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU.

138 Prema tome, s obzirom na sva prethodna razmatranja, valja odbiti treći tužbeni zahtjev.

Troškovi

139 U skladu s člankom 134. stavkom 1. Poslovnika Općeg suda, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove. Budući da REA nije uspjela u postupku, valja joj naložiti snošenje troškova u skladu s tužiteljevim zahtjevom.

Slijedom navedenog,

OPĆI SUD (deseto prošireno vijeće)

proglašava i presuđuje:

1. **Odluka Europske izvršne agencije za istraživanje (REA) o suspenziji sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava br. 874904 u vezi s projektom pod nazivom „European Quality Wines: Taste the Difference – TTD.EU”, sadržana u REA-inu dopisu od 2. svibnja 2022., nije valjana.**

2. **Obustavlja se postupak o drugom dijelu tužbenog zahtjeva kojim se traži da se REA-i naloži da ukine suspenziju Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava br. 874904 u pogledu projekta pod nazivom „European Quality Wines: Taste the Difference – TTD.EU”.**

3. **U preostalom dijelu tužba se odbija.**

4. **REA-i se nalaže snošenje troškova.**

Porchia Jaeger Madise

Nihoul Verschuur

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgu 11. prosinca 2024.

Potpisi

Sadržaj

Okolnosti spora 2

Činjenični i postupovni elementi nastali nakon podnošenja tužbe 4

Zahtjevi stranaka 6

Pravo 6

Arbitražna klauzula 6

Mjerodavno pravo 6

Prvi dio tužbenog zahtjeva, kojim se od Općeg suda zahtijeva da utvrdi nevaljanost dopisa o potvrdi suspenzije Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU 8

Drugi dio tužbenog zahtjeva, kojim se od Općeg suda traži da REA-i naloži da ukine suspenziju Sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava TTD.EU 17

Troškovi 20